

Sygnatura akt XII C 1232/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 16 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Hoffa

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Krystyna Wojciechowska-Trawka

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2017 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa B. N. (1) /PESEL : (...)/

przeciwko N. Hurtownia (...), (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. /KRS : (...)

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. Pozbawia wykonalności w stosunku do powódki tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w

postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Gdańsku dnia 31 marca 2004 r. w sprawie (...) z nadaną mu na rzecz pozwanego klauzulą wykonalności postanowieniem z dnia 19 grudnia 2014 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie (...) w części, a mianowicie odnośnie odsetek ustawowych za okres od dnia 16 grudnia 2004 r. do dnia 30 września 2006 r. i za okres od dnia 10 grudnia 2010 r. do dnia 10 marca 2012 r.

II. W pozostałej części powództwo oddala.

III. Nie obciąża powódki kosztami sądowymi, natomiast kosztami pozasądowymi obciąża ją w 4/5 części i z tego tytułu zasądza od niej na rzecz pozwanego kwotę 2170 zł /dwa tysiące sto siedemdziesiąt złotych/.

/-/ E. Hoffa

Sygn akt XII C 1232/15/3

UZASADNIENIE

Powódka, B. N. (2), wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego- nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w dniu 31 marca 2004 r. w sprawie (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną na rzecz nowego wierzyciela „N. Hurtownia (...)” Sp. z o.o. wydanym przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku postanowieniem z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie (...) w całości /k.1/.

W przypadku nie uwzględnienia przez sąd zarzutu zaspokojenia wierzyciela przez pobranie odszkodowania od firmy ubezpieczającej leasingowany samochód, lub odzyskania skradzionego samochodu powódka zgłosiła zarzut ewentualny wskazując, że przedawniły się odsetki ustawowe od roszczenia głównego za okres od dnia następnego po uprawomocnieniu się nakazu zapłaty z dnia 31 marca 2004 r. do dnia poprzedzającego o 3 lata dzień ponownego wszczęcia egzekucji w sprawie (...) prowadzonej przez Komornika K. O. działającego przy Sądzie Rejonowym w Chodzieży /k.7 i 8/.

Domagała się też zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k. 1/.

Pozwany, „N. Hurtownia (...)” Sp. z o.o., wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k. 51/.

Interwencja uboczna złożona przez (...)P. – następcę prawnego poprzednich wierzycieli została skutecznie zwrócona / 51v- wniosek o zawiadomienie o toczącym się postępowaniu, k.96- sprecyzowanie osoby prawnej wskazanej we wniosku, k.115- 120- interwencja uboczna, k.179- postanowienie o zwrocie tej interwencji ze względu na nieuiszczenie opłaty/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 15 września 2000 r. mąż powódki D. N., prowadzący Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowe (...) zawarł umowę leasingu operacyjnego z firmą (...) S. A. z siedzibą w G. /k.59- 65- kserokopia umowy z harmonogramem spłat/.

Przedmiotem leasingu był (...)o (...) zakupiony przez leasingodawcę na kredyt /k.54- 58- kserokopia umowy kredytu zawartej przez (...) S. A. z siedzibą w G. i Bankiem (...) S. A. /.

Samochód ten został wydany następnie D. N., a ponieważ prowadził on w/w działalność gospodarczą na podstawie wpisu do rejestru działalności gospodarczej, a między nim i powódką w okresie od zawarcia małżeństwa w 1986 r. do czasu uprawomocnienia się wyroku rozwodowego w dniu 16 kwietnia 2013 r. /kserokopia wyroku wydanego w sprawie (...) Sądu Okręgowego w Poznaniu/ funkcjonował ustrój ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej prawo użytkowania w/w samochodu objęte było tą wspólnością ustawową.

Do końca 2000 r. D. N. spłacał leasingodawcy raty, następnie płacić przestał, a samochodu nie wydał leasingodawcy mimo wezwania otrzymanego w kwietniu 2001 r.

W toku postępowania przygotowawczego prowadzonego pod sygnaturą (...) pod nadzorem Prokuratury Rejonową (...) twierdził, że w dniu 13 września 2001 r. wydał samochód osobom, których personaliów nie zapamiętał.

Przed wydaniem samochodu nie zadzwonił do leasingodawcy, aby ustalić kto został upoważniony do odbioru pojazdu, nie pobrał pokwitowania odbioru ze wskazaniem danych personalnych i dowodów tożsamości osób odbierających samochód /k.179- 181- zeznania świadka D. N./.

(...) S. A. zgłosiła kradzież pojazdu, ale śledztwo zostało umorzone wobec nie wykrycia sprawców przestępstwa /k.117- 121 akt (...)Jodpis postanowienia z uzasadnieniem Prokuratora Rejonowego (...)/.

Oczywiste jest, że okoliczności utraty pojazdu skutkowały odmową wypłaty sumy ubezpieczenia.

(...) S. A. zbyła przez indos w dniu 9 października 2000 r. Bankowi (...) S. A. weksel gwarancyjny podpisany przez D. N. i poręczony przez powódkę /k. 9 i 17 akt (...) Sądu Okręgowego w Gdańsku- kserokopie deklaracji wekslowej i weksla z wpisem indosu/. (...) Bank (...) S. A. został w dniu 7 grudnia 2001 r. przejęty przez (...) Bank (...) S. A. przejął on też prawa wynikające z tego weksla.

Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie (...) wydał dnia 31 marca 2004 r. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w którym nakazał D. N. i powódce zapłacić solidarnie na rzecz (...) Bank (...) S. A. kwotę 51.903,95 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 27 września 2003 r. do dnia zapłaty, oraz koszty procesu. Nakaz stał się prawomocny od dnia 15 grudnia 2004 r. bowiem uprawomocniło się wówczas postanowienie o odrzuceniu zarzutów wniesionych przez oboje pozwanych / k.23, k.34 i 67 akt (...)/.

W 2005 r. rozpoczęło się postępowanie upadłościowe w stosunku do (...) S. A. , a 12 maja 2011 r. spółka ta została wykreślona z KRS /k.124- 128- wydruki z KRS/.

Brak jest jakiegokolwiek podstawy do ustalenia, że w/w samochód został odnaleziony i przejęty przez leasingodawcę, lub syndyka masy upadłości, ewentualnie przez inne, wyżej wymienione osoby prawne.

Pod sygnaturą (...) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w P. E. G. od 30 września 2009 r. prowadziła postępowanie egzekucyjne na podstawie wyżej opisanego nakazu zapłaty z klauzulą wykonalności.

D. N. i powódka brali w tym postępowaniu czynny udział min. składając skargę na czynności komornika w której zapewniali, że samochód został wydany niejakiemu L. D. upoważnionemu przez leasingodawcę do odbioru samochodu /k.132 i 133- fotokopia skargi/.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2010 r. postępowanie to zostało umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji /k.134- fotokopia postanowienia, k.22- kserokopia odpisu postanowienia z 10 grudnia 2010 r. o zwolnieniu od zajęcia wynagrodzenia powódki w związku z zakończeniem postępowania egzekucyjnego/.

Umową z dnia 5 listopada 2012 r. pozwany, „N. Hurtownia (...), Mrożonek i (...) Sp. z o.o., nabył od (...) Bank (...) S. A. wiarygodność tego banku w stosunku do D. i B. N. (1) i złożył dnia 30 września 2014 r. wniosek do Sądu Okręgowego w Gdańsku o nadanie wyżej opisanemu nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności na jego rzecz w miejsce dotychczasowego wierzyciela.

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2014 r. wydanym w sprawie (...)Sąd Okręgowy w Gdańsku uwzględnił ten wniosek, a postanowienie stało się prawomocne od dnia 20 stycznia 2015 r. /k. 1- 5, 36 i 37, oraz k.39 akt (...)/.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Chodzieży- K. O., na wniosek pozwanego, wszczął postępowanie egzekucyjne toczące się nadal pod sygnaturą (...)/k.10- zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z dnia 12 marca 2015 r. doręczone powódce/.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów, częściowo złożonych w kserokopiach , których autentyczności strony nie kwestionowały. Sąd nie znalazł podstaw, aby któryś z tych dokumentów zakwestionować z urzędu, bowiem ich treść nie wzbudzała wątpliwości.

Mimo prawdopodobieństwa, na granicy pewności, że ze względu na okoliczności zaginięcia w/w pojazdu nie zwrócono żadnemu z poprzedników prawnych pozwanego jakiegokolwiek kwoty z tytułu realizacji umowy ubezpieczenia AC, a samochód bezpowrotnie zaginął /złodzieje „przebijają” numery seryjne, lub rozbierają skradzione samochody na części które sprzedają w tej formie, lub montują tzw. „składaki”/ sąd podjął próbę sprawdzenia zarzutów powódki o zaspokojeniu poprzedników prawnych pozwanego przez ubezpieczyciela, lub zwrot odnalezionego pojazdu.

(...) S. A. V. (...) zawiadomił, że sumy ubezpieczenia nie wypłacił /k.214/, (...) Ośrodek (...) zażądał danych pojazdu i danych o posiadaczu, których nie sposób było ustalić na podstawie posiadanych w aktach dokumentów.

Oczywiste było, że Fundusz Gwarancyjny, w ustalonym stanie faktycznym, nie miał podstawy do wypłaty jakiegokolwiek odszkodowania.

Zeznaniom świadka D. N. /k.179- 181/ i powódki B. N. (1) /k.206 i 207/ sąd dał wiarę tylko częściowo, a mianowicie w takim zakresie w jakim te zeznania zostały potwierdzone dokumentami przyjętymi za podstawę ustaleń.

Małżonkowie N. byli zainteresowani wynikiem sprawy, a przedstawione twierdzenia świadka D. N. o rzekomym odnalezieniu samochodu w Serbii nie zasługują na wiarę. Nie potrafił on wskazać od kogo konkretnie uzyskał tę informację i na czym opiera przekonanie, że odnaleziony rzekomo samochód, po pobycie na B., ma jeszcze jakąkolwiek wartość.

Z porównania zeznań małżonków N. wynika, między innymi, że D. N. w przeszłości okłamywał powódkę twierdząc, że samochód jest w warsztacie /k.207- zeznania powódki/. W toku kolejnych postępowań sądowych i egzekucyjnych D. N. i powódka działali wspólnie składając istotne pisma, lub środki odwoławcze.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawą prawną roszczenia powódki jest art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Powództwo przeciwegzekucyjne, przewidziane w art. 840 k.p.c. /tzw. powództwo opozycyjne/ jest środkiem merytorycznej obrony przed egzekucją, przysługującym dłużnikowi. Jego podstawą jest zasadność i wymagalność obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym. Jeżeli tytuł egzekucyjny /prawomocne orzeczenie sądu lub referendarza sądowego/ korzysta z powagi rzeczy osądzonej podstawą powództwa może być zdarzenie, które nastąpiło po powstaniu tytułu egzekucyjnego, albo po zamknięciu rozprawy po której wydano tytuł egzekucyjny, na skutek którego zobowiązanie objęte tytułem wygasło. Są to wszelkie zdarzenia wywołujące taki skutek na gruncie prawa cywilnego materialnego /np. spełnienie świadczenia, potrącenie, odnowienie, przyjęcie innego świadczenia przez wierzyciela w zamian za objęte tytułem, niemożność świadczenia, zwolnienie z długu/. Podstawą powództwa opozycyjnego mogą być także zdarzenia, z nastąpieniem których zobowiązanie objęte tytułem nie może być egzekwowane /np. przedawnienie, odroczenie terminu spełnienia świadczenia, rozłożenie świadczenia na raty/.

Istotą powództwa opozycyjnego z art. 840 k.p.c. jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy. Powództwo to nie prowadzi jednak do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem sądowym. Celem powództwa opozycyjnego jest pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a nie podważenie treści orzeczenia sądowego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Przedmiotem sporu jest zatem wykonalność tytułu wykonawczego. Zasadność roszczenia stwierdzonego orzeczeniem sądowym może być rozpatrywana tylko na podstawie zdarzeń, które nastąpiły po wydaniu orzeczenia sądowego.

Powódka nie udowodniła w niniejszym postępowaniu, ani nawet nie uprawdopodobniła, że powód, lub któryś z jego poprzedników prawnych otrzymał od osoby trzeciej równowartość kwoty wskazanej w tytule wykonawczym, lub część tej kwoty.

Powódka nie udowodniła też, ani nawet nie uprawdopodobniła, że powód, lub któryś z jego poprzedników prawnych odzyskał samochód będący przedmiotem leasingu i że wartość odzyskanego samochodu odpowiadała kwocie wskazanej w tytule wykonawczym, lub części tej kwoty.

Ponieważ na podstawie art. 6 k.c. to powódkę obciążał ciężar tych dowodów należało ustalić, że podnoszone okoliczności nie nastąpiły.

Powódka powoływała się też na przedawnienie roszczenia w zakresie odsetek ustawowych od roszczenia głównego zasądzonych w wyżej opisanym tytule wykonawczym, twierdząc, że upłynął co do części tych roszczeń 3-letni termin przedawnienia, a więc nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane.

Zgodnie z art. 125 § 1 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Dotyczy to zarówno roszczeń podlegających krótszym terminom przedawnienia, jak i roszczeń ograniczonych terminami zawitymi. Nie dotyczy to jedynie stwierdzonych w powyższy sposób roszczeń o świadczenia okresowe należne w przyszłości, które podlegają właściwemu im przedawnieniu trzyletniemu. Art. 125 k.c. nie wskazuje początku biegu przewidzianego w nim terminu przedawnienia. Odwołując się do brzmienia art. 124 § 2 k.c., stanowiącego, iż w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone uznaje się, że zdarzeniem wyznaczającym początek biegu terminu przedawnienia przewidzianego w art. 125 § 1 k.c. jest uprawomocnienie się orzeczenia.

Z kolei zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Zgodnie natomiast z art. 124 § 1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Istotą

przerwania biegu przedawnienia jest zatem to, że termin przedawnienia przestaje upływać z chwilą zaistnienia okoliczności powodującej przerwę i nie biegnie /w sytuacji opisanej w art. 124 § 2 k.c./ przez cały czas jej trwania, a nadto, po ustaniu tej okoliczności termin przedawnienia biegnie od początku, w całej swej długości, tak jakby wcześniej nie upłynęła żadna jego część. Przerwanie biegu przedawnienia może nastąpić w wyniku dokonania przez dłużnika lub wierzyciela oznaczonej w ustawie czynności. Powoduje ono taki skutek, że dotychczasowy bieg przedawnienia zostaje zniesiony.

Zarówno w orzecznictwie jak i w literaturze utrwalony jest pogląd, że złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności przerywa bieg przedawnienia /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2004 r. wydany w sprawie II CR 276/2004, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r. wydana w sprawie III CZP 101/2003/. Bieg terminu przedawnienia przerywa także złożenie do komornika wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego względem dłużnika i prowadzenie postępowania egzekucyjnego w oparciu o ten wniosek.

Nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygnaturze (...) uprawomocnił się od dnia 16 grudnia 2004 r. , a ponieważ wniosek o wydanie tytułu wykonawczego został złożony wcześniej /k.40 i 41 akt I Nc 341/04 od dnia 16 grudnia 2004 r. czasu rozpoczął bieg 3-letni termin przedawnienia dla roszczeń akcesoryjnych.

Postępowanie egzekucyjne w sprawie (...), opisanej powyżej, zostało wszczęte na podstawie wniosku wierzyciela z dnia 30.09.2009 r. /k.117/.

Odsetki ustawowe za okres od 16 grudnia 2004 r. do 30 września 2006 r. były już wówczas przedawnione.

Postępowanie egzekucyjne w sprawie (...) zostało umorzone postanowieniem z dnia 10 grudnia 2010 r. /k.134/. Zakończyła się więc wówczas przerwa biegu przedawnienia roszczenia o odsetki ustawowe i przedawnienie zaczęło swój bieg.

W dniu 10 marca 2015 r. kolejny wierzyciel, czyli pozwany w niniejszej sprawie wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego /k.10- kserokopia zawiadomienia o wniosku i wszczęciu egzekucji w sprawie(...) opisanej powyżej/.

Wówczas rozpoczęła się kolejna przerwa biegu przedawnienia.

Roszczenie o odsetki ustawowe za okres od 10 grudnia 2010 r. do 10 marca 2012 r. uległo przedawnieniu i nie mogło być już wówczas egzekwowane.

Na podstawie art. 125§ 1 k.c. sąd orzekł więc jak w punkcie I wyroku, a w pozostałej części powództwo oddalił /punkt II/.

Wartość przedmiotu postępowania wynosiła około 131.000 zł obejmując zasądzone nakazem zapłaty roszczenie główne i odsetki ustawowe.

Powództwo zostało uwzględnione w zakresie odsetek ustawowych od roszczenia głównego za okres około 3 lat. Jest to, w przybliżeniu, kwota 25.000 zł, czyli około 1/5 kwoty objętej roszczeniem.

Powódka, postanowieniem z dnia 1 października 2015 r. została przez Sąd Apelacyjny zwolniona od opłaty sądowej od pozwu /k.40/, a w swych zeznaniach zapewniała, że jej sytuacja materialna i życiowa pogorszyła się /k.207/. W tej sytuacji sąd nie obciążył również pozwanego kosztami sądowymi skoro tytuł wykonawczy okazał się w znacznej jego części prawidłowo egzekwowany.

Koszty zastępstwa procesowego każdej ze stron wynoszą 3617 zł /§6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych... Dz. U. z 2013 r. poz.490 ze zm./, czyli łącznie 7234 zł. Powódka powinna uiścić 4/5 tej kwoty, czyli 5787 zł, a pozwany 1/5 tej kwoty, czyli 1447 zł.

Ponieważ powódka sfinansowała, lub sfinansuje wynagrodzenie swego pełnomocnika wynoszące 3617 zł powinna zapłacić pozwanemu kwotę 2170 zł z tytułu pozostałych kosztów pozasądowych, które ją obciążają.

Podstawą prawną orzeczenia o kosztach postępowania jest art. 100 k.p.c.

/-/ E. Hoffa